

Motion till riksdagen 2007/08:So520

av Marie Nordén och Carina Ohlsson (s)

Ensamståendes tillgång till assisterad befruktning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ensamståendes tillgång till assisterad befruktning.

Motivering

Ett lagförslag där man öppnar möjligheten för lesbiska par att få tillgång till donatorinsemination klubbades igenom i juni 2005. Denna utveckling är positiv, men nu måste nästa steg tas och möjligheten även inkludera ensamstående kvinnor.

Barn till ensamstående kvinnor finns redan i vårt land och gruppen växer. Ensamstående med barnlängtan åker i dag till andra länder i Europa för att få professionell hjälp, eftersom attityden från samhället är oklar. Ensamstående får gärna bli föräldrar till adoptivbarn, men inte genom assisterad befruktning.

Hos människor med en stark barnlängtan är denna lika påtaglig oavsett om man är hetero- eller homosexuell, oavsett om man lever i parrelation eller är ensamstående. Man vill leva med barn, dela deras värld och se dem växa upp. Man vill skapa en familj och ett sammanhang. Man har en gång fått livet och vill ge liv.

Beslutet att skaffa barn med donator är ofta oerhört väl genomtänkt och har föregåtts av en förmodligen noggrannare översyn av vad man har att erbjuda ett barn än vad som görs när man skaffar barn på det traditionella sättet. Sådana barn är planerade, efterlängtrade och väl sörjda för.

Ensamstående kvinnor med barnlängtan har i alla tider funnit vägar att skaffa sig barn. Det kan vara genom en destruktiv relation (hellre än ingen relation alls som skulle medföra barnlöshet) eller att "råka bli gravid" efter en krogkväll eller på utlandssemestern. Detta kan dock innebära flera problem: Kvinnan utsätter sig för risk för könssjukdomar; en man som inte valt att bli

Fel! Okänt namn på

pappa blir det. Dessutom medför det svårigheter att vara helt ärlig inför barnet och omgivningen. Att få barn genom donatorinsemination är, utan att moralisera över andras val, ett bättre och säkrare alternativ för ensamstående.

Barnkonventionens artikel 7.1 säger att barn så långt det är möjligt ska ha rätt att få vetskap om sina föräldrar och bli omvårdad av dem, vilket har anförts som motiv mot assisterad befruktning. Ett barn som tillkommit med donatorinsemination har dock inte nödvändigtvis mer vetskap om sitt ursprung i ett heterosexuellt äktenskap än med en ensamstående mamma eller två lesbiska mödrar. Det finns forskning som visar att svenska heterosexuella par som får barn med donatorinsemination långtifrån alltid berättar detta för barnet.

Åsikterna om barns rätt till sitt ursprung är inte automatiskt överförbara på barn som tillkommit med donator. Barn som tillkommit genom donatorinsemination har kunskap om sitt biologiska ursprung genom sin mor och hennes släkt. De kan få vetskap om sin tidiga barndom och om hur de kommit till.

Det är fel att kvinnor diskrimineras på grund av sitt civilstånd. Ensamstående accepteras som adoptivföräldrar, varför ska de då diskvalificeras för assisterad befruktning?

Vid behandling av en likalydande motion förra året förutsatte socialutskottet att regeringen skulle beakta frågan och återkomma till riksdagen med ett förslag om regeringen finner det motiverat.

Eftersom något förslag inte har inkommit från regeringen, finns det anledning för riksdagen att uppmana regeringen att utarbeta ett förslag till hur ensamstående kvinnor får rätt till assisterad befruktning.

Stockholm den 1 oktober 2007

Marie Nordén (s)

Carina Ohlsson (s)